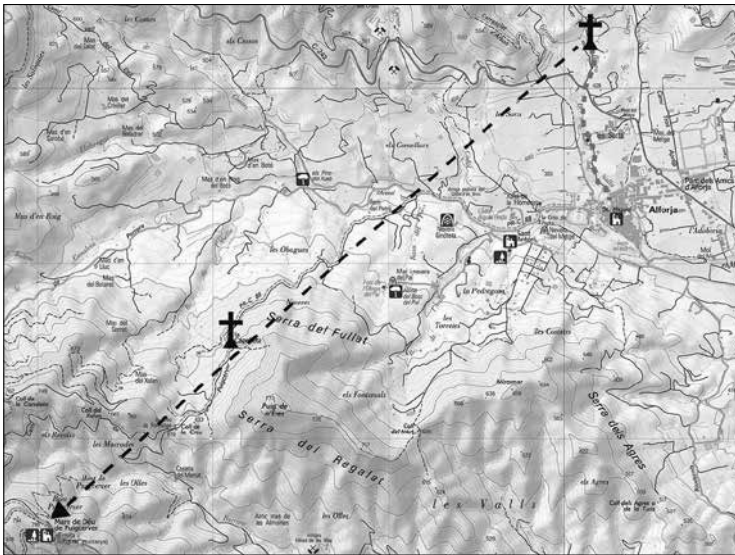

RECUPERACIÓ DE LA CAPELLA DEL CAMÍ DE SANT MAGÍ A ALFORJA¹

Rogelio Portal Tejo

Una antiga dita coneguda per tots els Alforrencs diu: *Qui Puigcerver veu una salve li deu*. La frase es fonamenta en el fet que la nostra estimada ermita de Puigcerver no és visible des del nucli antic d'Alforja, ja que s'interposa entre nosaltres la serra del Fullat. Aquells punts al costat dels antics camins des d'on s'albirava

el santuari oferien antigament una visió sagrada i un motiu d'alegria i goig, semblant a quan entrem a algun temple cristià i contemplem les imatges col·locades als retaules. La visió del santuari era també l'encontre amb la Mare de Déu i en aquest moment se li dedicava una salve.

Tal i com passa amb la capelleta de La Salve, la capella de sant Magí permet veure Puigcerver quasi des d'Alforja.

¹ Article publicat a la web: <https://www.alforjastark.com/recuperacio-de-la-capella-del-cami-de-sant-magi/>
- Les imatges són de la pàgina web: <https://www.facebook.com/alforjastark/photos>

D'aquests punts n' existeixen diversos dispersos pel nostre terme i varen ser assenyalats o remarcats generalment amb una creu. Segurament el més conegut de tots és el de la capella de la Salve, a l'antic camí de les processons a l'ermita. Una simple creu de ferro resguardada en una petita capelleta. També hi ha la creu del coll de la Salve des de la qual avui, per culpa d'estar tot cobert de bosc, és impossible veure el santuari. En aquest cas el punt està assenyalat amb una creu de ferro fos.

Un altre d'aquests punts assenyalats és l'antiga capella de sant Magí, al camí del mateix nom. Alguns la recordaran, altres no la coneixen. Antigament per aquest camí s'hi enfilaven molts dels nostres pagesos per a poder complir amb les seves habituals feines de tros. Avui és utilitzat

bàsicament pels veïns que han construït les seves cases a la zona i segurament passen amb el cotxe, sent impossible adonar-se d'aquesta petita capelleta. Actualment una d'aquests moderns habitatges quasi ens impedeix albirar l'ermita, per sort és possible veure-la per damunt de la seva teulada.

Del camí de sant Magí existeix una referència escrita del 1866. Començava al Castell i discorria vorejant la part dreta del barranc del Rave fins a travessar la carretera de Cornudella i a partir d'aquí continua costejant el barranc i s'endinsa per les Diveses de cara al single. El camí era la via habitual empleada pels qui es dirigien a les labors del camp i pels qui treballaven en les pedreres del Salamé i Sant Blai. Amb la construcció del polígon industrial La

La capella de sant Magí es troba a uns 200 metres de la carretera de Cornudella, al costat dret del camí. Exactament a 1 km de distància del Castell

Sort, este tram que va fins la carretera es va perdre. Els últims que ho van utilitzar pels 90 eren els qui assistien de públic a les pràctiques de tir al plat que tenien lloc en l'antic camp de futbol.

Per sort amb motiu de la rehabilitació de la capelleta s'ha recuperat i torna a ser transitable, garantint un agradable passeig fins a aquest oblidat lloc de la nostra història. Fins i tot hi ha un pas que permet passar per sota del pont i evitar d'aquesta manera els perills de la carretera, tot gràcies a un grup de voluntaris. La capella de sant Magí es troba uns 200 metres després de la carretera de Cornudella al costat dret del camí. Està excavada en una gran roca i aproximadament a uns 2 metres d'altura sobre el nivell del sòl. Té 40 [cm] per 50 [cm] amb una profunditat que no sobrepassa els 15 cm. El moment exacte de quan es va erigir aquesta ca-

PELLA es desconeix. Tampoc es coneix el perquè de l'advocació a aquest sant patró de Tarragona, ni quan, exactament, es va col·locar la primera imatge.

L'any [19]62 un grup de gent del poble va tenir la iniciativa de restituir la imatge del sant, segurament malmesa durant la guerra Civil. La idea de restituir aquest humil monument va ser del Josep Fusté. Però l'acompanyaven el grup de joves que assistien a les seves classes de català, entre els quals hi havia els germans Antoni i Xavier Pujals, els germans Jassans i el Josep Hortonedà entre d'altres. La imatge que es va col·locar era de terracota cuita, obra de Miquel Jassans (el Taca). Va ser col·locada el dia 28 d'abril de 1963, a l'acte va acudir molta gent, segons explica la Teresina Àvila que assistia com a públic. Gràcies a l'Antoni Pujals disposem d'una imatge de l'escultura.

Està excavada en una gran roca i aproximadament a uns 2 metres d'altura sobre el nivell del sòl.

Eloi Jasans treballant la Creu.

El Xavier Pujals encara recorda com les plegadores en referir-se a la terra que tenia per aquesta zona l'anomenaven com "el campo del santito". Ell, que passava un parell de vegades a la setmana, esmenta que la imatge es va mantenir intacta durant molt temps, almenys deu anys, encara que no pot precisar quan va desaparèixer. És molt possible que no resistís les inclemències de l'aigua, el sol i el vent, ja que estava quasi al ras.

Per aquest motiu els qui han tingut la idea de revitalitzar el lloc han preferit col·locar algun element de més durada en comptes d'una altra imatge de terracota. En aquest cas la idea va ser debatuda en una reunió de la Junta de Puigcerver i es van sumar al projecte els Excursionistes d'Alforja, els Patxangueros, la Confraria de sant Miquel d'Alforja i l'Ateneu

Cultural Josep Taverna. La creu va ser dissenyada basant-se en un patró molt antic denominat "Fleuree Cross" o creu florida en la qual els braços acaben en flor (Generalment la flor de llís) que fa referència a la verge Maria. Va ser forjada i donada pel nostre ferrer local, Eloi Jasans, qui ha heretat l'ofici del seu avi Joan i del Narcís, l'últim manyà del poble. El rebló (remache) utilitzat, és molt antic, i pertanyia a la forja del Josep Raull, l'altre antic ferrer del poble, tiet del Josep Hortonedà, sogre de la seva germana.

Som conscients que el camí de sant Magí no és lo que era fa 60 anys. Per desgràcia, ja no passaran per aquí, com antany, una desfilada de plegadores fins al "camp del santito". Amb prou feines passaran caminants perquè per aquí no s'arriba enlloc. Amb prou feines passaran

Imatge de terracota cuita, obra de Miquel Jassans (Miquel Taca).

Qui Puigcerver veu una salve li deu. Placa commemorativa dissenyada per Josep Maria Àvila i Mariné.

per aquí amb cotxe un grapat de nous propietaris de masies que no podran girar la vista enrere per a contemplar l'ermita. Malgrat això ara amb el recondicionament del camí no serà molt esforç apropar-te fins a aquest punt distant no més d'1 km d'Alforja i si et ve de gust resar una salve a Puigcerver. Tal com posa en la placa commemorativa dissenyada per l'artista local Josep Maria Àvila i Mariné.

Amb aquesta acció estem, per descomptat, celebrant i rendint tribut a Puigcerver i tot lo que significa en aquests dies que correm el perill de sembrar de *Molins de Vent el seu entorn*. Però no és només a Puigcerver a qui honrem. Com gent d'Alforja que som, amb aquesta acció també volem homenejar a un dels nostres personatges més rellevants de la nostra història: el Josep Fusté. Del que per cert no se'n parla en el llibre de Cortiella o se'ns impedeix posar una entrada en la Viquipèdia donada segons ens comenten a la seva "falta de rellevància". A Josep Fusté, per descomptat, perquè va ser ell sobretot qui amb la seva obstinació va dur a terme

aquesta i altres moltes iniciatives com aquesta però per extensió a molts: escultors, ferrers, pintors, (i promotors) etc. que quasi sempre desinteressadament han aportat el seu gra d'arena per a restituir l'esplendor del nostre poble.

•••

El camí de sant Magí ja està completament recuperat i condicionat per a una curta i agradable passejada fins a la capelleta del mateix nom. El lloc més pròxim al poble des d'on s'albira l'ermita de Puigcerver. Tot està llest per a demà divendres dia 4 de juny a les 7 del vespre quan hi haurà un petit acte per presentar la recuperació de la Capella de sant Magí. Es col·locarà una creu obra del ferrer Eloi Jasans i Salvadó i una placa commemorativa obra de l'artista Josep Maria Àvila i Mariné. L'acte es fa en homenatge a Josep Fusté i Grifoll i està promogut per diverses entitats del nostre poble. A les 7 ens trobarem a la plaça del Castell i caminarem junts uns vint minuts resseguint el camí fins a la capelleta.

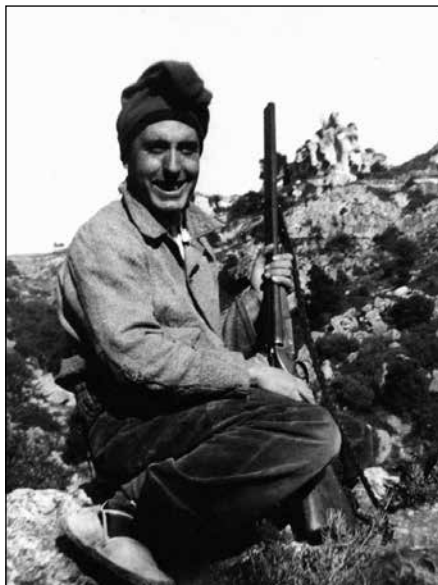
RECUPERACIÓ DE LA CAPELLA DE SANT MAGI

Divendres 4 de juny al camí de sant Magí - Alforja

A les 7 del vespre ens trobarem a la plaça del Castell
i caminarem junts uns vint minuts resseguint el Camí de Sant Magí

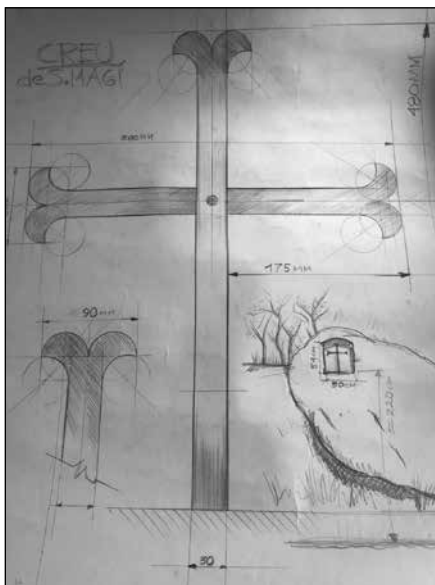

Recull fotogràfic

Josep Fusté.

<https://www.alforjastark.com/tag/josep-fuste-i-grifoll/>

Esquema de treball.

Creu i placa, al seu lloc.

Assistents a la inauguració.

D'esquerra a dreta. Casi Rodríguez, president de la Junta de Puigcerver; Juanjo Garcia, Alcalde d'Alforja; Antoni Pujals, posseïdor de la fotografia de la imatge de terracota; Rogelio Portal, un dels promotors i Xesca Abelló de l'Ateneu Cultural Josep Taverna.